

Klagenemnda for miljøinformasjon

NEMNDSVEDTAK

Saksnr: 2004/05

Klager: Bengt Sviu
Kroerveien 82D
1430 Ås

Innklaget: Procter & Gamble Norway AS
Postboks 6484 Etterstad
0605 Oslo

Saken gjelder

Saken gjelder klage på Procter & Gambles (P&G) behandling av krav om miljøinformasjon knyttet til følgende produkter: Pampers new baby, Active fit, Easy up og Baby dry. Klager har stilt seks spesifikke spørsmål til selskapet som han hevder ikke er besvart.

Sakens bakgrunn

Ved brev av 25.02.2004 tok klager kontakt med selskapet og ba om følgende informasjon(vedlegg 1):

1. En fullstendig innholdsfortegnelse for deres produkter: Pampers new baby, Active fit, Easy up og Baby dry.
2. En fullstendig innholdsfortegnelse for alle innsatsvarer i produkter nevnt under punkt 1.
3. Jeg vil spesielt belyse at kravene i 2 blant annet omfatter: a) andel monomerer i inngående polymerer, b) alle limstoffer, c) rester av produksjonskjemikalier.
4. Løselig fraksjon for alle innsatsvarer, i vann og olje, oktanol el.
5. Eventuelle vurderinger av produkter/innsatsvarer som er utført av kvalifisert personell som identifiseres med navn og utdanning.
6. Analyser av reaksjonsprodukter etter lagring med urin.

Klager mottok ikke svar på henvendelsen og purret på virksomheten ved brev av 14.04.2004. Han klaget samtidig saken inn for Klagenemnda for miljøinformasjon (vedlegg 2).

Klagenemndas sekretariat forela klagen for virksomheten ved brev av 06.07.2004 for informasjon og eventuelle kommentarer (vedlegg 3). Sekretariatet mottok ikke svar og rettet en ny henvendelse til selskapet ved brev av 23.09.2004 (vedlegg 4). Virksomheten besvarte heller ikke denne henvendelsen, og sekretariatet tok telefonisk kontakt med selskapet. Ved telefonsamtale 12.11.2004 fikk sekretariatet kontakt med en representant for selskapet og oversendte sakens dokumenter på nytt 15.11.2004.

Gjennom advokatfirmaet Selmer besvarte virksomheten henvendelsen ved brev av 25.11.2004 hvor det også er vedlagt en rekke artikler om miljø- og helsevirkningen ved bruk av bleier (vedlegg 5). Dette ble etter oppfordring fra sekretariatet sendt i kopi til klager. I brevet har virksomheten vist til e-poster av hhv. 22.01.2004 og 13.02.2004 (vedlegg 6) som de mener besvarer flere av de spørsmålene som klager har etterspurt i brev av 25.02.04.

Etter at det ble bestemt at det ikke ville ble avholdt muntlig høring i saken, ble det besluttet å innhente en sakkyndig vurdering som ble oversendt 18.01.2005 (vedlegg 8). Den sakkyndige vurderingen fremholder at det er en mulighet for at bleiene kan gi helse- eller miljøkonsekvenser dersom de inneholder noen av stoffene som er fremhevet i den sakkyndiges vurdering. Virksomheten fikk også anledning til å komme med ytterligere kommentarer i saken. Disse ble gitt ved brev av 18.01.2005 (vedlegg 7). Den sakkyndige vurderingen ble forelagt for partene ved brev av 31.01.2005 (vedlegg 9). Virksomheten kom med kommentarer til den sakkyndige vurderingen ved brev av 25.02.2005 (vedlegg 10).

Klagers anførsler

Klager mener han ikke har fått svar på de spørsmålene han har stilt om virksomhetens produkter. Han fremhever at selv stoffer av antatt lav farlighetsgrad som holdes fuktig i kontakt med et diebarn i 3 år, kan gi interessante helseeffekter. Klager mener derfor informasjonskravet for sammensetningen i bleier må veie spesielt tungt sammenlignet med andre produkter, og viser til at det har vært en betydelig økning i allergi hos barn de siste tiår. Klager påpeker at det ikke finnes godkjennelsesprosedyrer for bleier og stiller seg tvilende til om produsenten har troverdige data som belyser monomerandeler og spaltningsprodukter etter temperert lagring av bleier med urin. Det vises til at slike data er helt avgjørende for å kunne fastslå om bleier er ufarlige eller om de utgjør et av dagens mest omfattende helseproblemer. Klager mener ovennevnte argumenter peker ut masseproduksjon av bleier som noe som har betydelig miljøpåvirkning.

Det vises for øvrig til klagen.

Innklagedes anførsler

Innklagede viser til at virksomhetens e-post av hhv. 22.01. 2004 og 13.02 2004 allerede besvarer flere av de spørsmålene som klageren etterspør i brev av 25. 02. 2004. Innklagede anser for øvrig spørsmålene fra klager besvart ved sitt brev av 25.11.2004. Det vises også til at virksomheten gjennom dette brevet har besvart spørsmål som faller utenfor den lovpålagte informasjonsplikten.

Når det gjelder spørsmål 1 og 2 viser virksomheten blant annet til at de viktigste materialene på innsiden av bleien er cellulosaflokk og superabsorbent. Superabsorbent er laget av polyacrylate og ikke polyacrylamide som er to stoffer som ikke må forveksles på grunn av stoffenes forskjellige egenskaper. Bedriften viser også til vedlegg som viser produksjonen av superabsorbents. Det vises også til at P&G ikke benytter ekstra materialer for å begrense lukten i bleien.

I forhold til klagers spørsmål nr. 3 viser bedriften til at antall monomerer i bleiene er minimalt.

Vedrørende klagers spørsmål 4 og 5 vises det til en artikkel fra tidsskriftet Contemporary Pediatrics som etter virksomhetens mening gir svar på det klager etterspør. P&G fremhever også at bedriften på årsbasis har 450 personer i arbeid relatert til forskning og utvikling av bleier, og at 100 mødre ukentlig kommer med barn til P&Gs forskningslaboratorier som har benyttet bleier fra Pampers over natten. Dette gir virksomheten anledning til å avdekke bleiens påvirkning på hud. Virksomheten opplyser at det totalt testes ca. 3 millioner bleier årlig.

Når det gjelder spørsmål 6 om reaksjonsprodukter i bleien etter lagring med urin, opplyser bedriften at dette ikke er avdekket og viser til at P&Gs produkter er anbefalt av den norske Astma og Allergiforening. Virksomheten har vedlagt en redegjørelse for hvordan bleieutslett utvikles og en modell for hvordan P&Gs bleier søker å begrense omfanget av dette.

Ved dette anser bedriften klagers spørsmål for besvart og at bedriften har gått lenger i å gi informasjon enn det den er forpliktet til etter loven. Virksomheten ber derfor om at klagen blir avvist.

Dersom nemnda likevel skulle komme til at spørsmålene fra klager ikke er å anse som besvart, viser virksomheten blant annet til at en detaljert innholdsliste over innsatsfaktorene i bedriftens produkter vil være å anse som bedriftshemmeligheter. For øvrig vises det til virksomhetens brev av 18.01.2005.

Når det gjelder den sakkyndige vurderingen, mener virksomheten at den gir et godt bilde av dagens helsemessige konsekvenser ved bruk av bleier. Det blir blant annet vist til at bedriften overholder det aktuelle EU-regelverket på området, og at virksomhetens produkter ikke utgjør noen helsemessig risiko.

Nemndas vurderinger

Det første spørsmålet nemnda må ta stilling til, er om begjæringen om informasjon skal behandles etter produktkontrollovens eller miljøinformasjonslovens regler. Av produktkontrolloven § 10 følger at enhver har rett til å få informasjon, blant annet om produktet inneholder komponenter eller har egenskaper som kan medføre helseskade eller miljøforstyrrelse. Det følger av produktkontrolloven § 2 at med produkt menes råvare, hjelpestoff, halvfabrikat og ferdig vare av ethvert slag.

Klager har rettet seks krav om informasjon til virksomheten som i stor grad etterspør informasjon om innsatsfaktorer og stoffer i produktet som inngår i bleiene virksomheten produserer. Spørsmålene 1–4 angår etter nemndas vurdering komponenter og egenskaper ved produktet, jf. produktkontrolloven § 10 bokstav a. Disse spørsmålene skal derfor behandles etter produktkontrollovens regler. Spørsmål nr. 5 må ses i sammenheng med de øvrige spørsmålene. Etter nemndas vurdering er spørsmålet rettet til virksomheten utelukkende for å underbygge og kvalitetssikre de øvrige spørsmålene. Det er derfor naturlig at dette behandles sammen med de øvrige spørsmålene etter produktkontrollovens bestemmelser. Spørsmål nr. 6 om analyser av reaksjonsprodukter etter lagring med urin må anses for å falle inn under bokstav a om egenskaper ved produktet, jf. produktkontrolloven § 10 bokstav a. Alle kravene om informasjon skal derfor vurderes etter produktkontrollovens regler.

Det neste spørsmålet nemnda må ta stilling til, er om den etterspurte informasjonen angår komponenter eller egenskaper ved produktet som kan medføre helseskade eller miljøforstyrrelse, jf. produktkontrolloven § 10, jf. § 1. Utgangspunktet er at det er virksomheten som må sannsynliggjøre at den ikke er omfattet av lovens bestemmelse. I denne forbindelse viser nemnda til uttalelser i tidligere vedtak 2004/03 (Swix Sport AS). Dessuten bemerker nemnda at det er fremholdt i NOU 2001:2 s. 72 at opplysningene som etterspørres må skaffes til veie av dem som er nærmest til å ha kunnskapen.

Det nemnda må ta stilling til, er følgelig om det materialet virksomheten har fremlagt, godtgjør at virksomheten ikke er omfattet av loven, med andre ord at produktene ikke kan medføre helseskade eller miljøforstyrrelse.

Virksomheten har lagt frem en rekke opplysninger om innholdet i bleiene og har grundig kommentert de enkelte spørsmålene fra klager. Det er også blitt lagt frem informasjon om produksjon av innsatsfaktorer og en omfattende vitenskapelig artikkel om innholdet i bleier og skadevirkninger ved bruk av bleier. Etter nemndas vurdering er informasjonen som er fremlagt gitt på en god og oversiktlig måte som gjør at klager kan finne frem til relevant informasjon for sin forespørsel. Etter en samlet vurdering mener nemnda at virksomheten har godtgjort at forespørselen ikke gjelder komponenter eller egenskaper ved et produkt som kan medføre helseskade, eller miljøforstyrrelse, jf. produktkontrolloven § 10, jf. § 1. Virksomheten er derfor ikke forpliktet til å besvare klagers krav om informasjon.

Nemnda finner grunn til å fremheve at informasjonen som er fremlagt langt på vei besvarer klagers spørsmål på en fyllestgjørende måte. Imidlertid bemerker nemnda at det kunne vært ønskelig at denne informasjon ble lagt frem for klager på et tidligere tidspunkt.

Vedtak

Med hjemmel i lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet § 19 fattes følgende vedtak:

- Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages. Vedtaket regnes som særlig tvangsgrunnlag etter lov av 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven) kap. 13 og kan bringes inn for domstolene.

Oslo, 24. mai 2005

Mette Cecilie Greve
Nestleder

Line Andersen

Anne Lill Gade

Eli Heiberg

Svein M. Søggen